איסורא מממונא • וא"ת מפי מאן מתמיהין במתונא "דהא אין אלו הולכים במתון אחר הרוב ובאיסורא אזלינן בתר רובא אפי' היכא דאיכא חזקה לאיסורא כגון הרוב ולא חיישינן שמא במקום נקב קא שחיט וי"ל דמ"מ בחשש איס החמירו דמיס שאין להם סוף לא תנשא לכתחילה אע"פ שרובם מתים ועוד יש לומר דמדאוריתא לא חיישינן לפי יוסף בן שמעון אבל מדרבנן חיישינן משום לעז ובממונא לא שייך לעז לכך פריך שפיר היכי פשיט מר איסורא מממונא:

מצא בחפיסה או בדלוסקמא • תימה בגמרא חפיסה הוי סימן כדאמר בפרק שני (דף כח:) הוא אומר בחפיסה והיא אומרת בחפיסה יכול לו דמידע ידעה דכל מאי דאית ליה בחפיסה מגת ליה משמע דלאינים מעלמא הוי סימן אלא דלוסקמא היכי הוי סימן הלא דרך להניח שטרות בדלוסקמא כדתניא בתוספתא דשבועות עשרה דלוסקמאות מלאים שטרות מסרתי לך י"ל דמיירי הכא שטען בדלוסקמא עלמה סימן שאינו מובהק ולא חיישינן לשאלה לשמא השאיל לאחר ואותו הניח בו שטרות דהכי תקון רבנן דלא חיישינן כמו שתקנו* להחזיר אבידה בסימן שאינו מובהק אפילו סימנין לאו דאורייתא: **סמפון** שיש עליו עדים יתקיים בחותמיו • לרשה דמשמע ליה שהוא כיד המלוה מדקרי ליה סמפון דביד הלוה קרי ליה שובר ולשון סמפון לשון ביטול ועוד דביד הלוה פשיטא דכשר ע"י קיום:

הדרן עלך שנים אוחזין

*חיישינן לשני שוירי א"ל רב חסדא לרבה פוק עיין דלאורתא בעי לה רב הונא מינך נפק דק ואשכח דתנן בכל מעשה ב"ד הרי זה יחזיר א"ל רב עמרם לרבה היכי פשיט מר *איסורא ממתונא א"ל *תרדא שטרי חליצה ומיאונין תנן, פקע ארוא דבי רב: מר אמר משום לתאי דידי פקע ומר אמר משום לתאי דידי פקע: מצא בחפיסה או בדלוסקמא: *מאי חפיסה? אמר רבה בר בר חנה חמת קטנה, מאי דלוסקמא? אמר רבה בר שמואל טליקא דסבי: תכריך של שטרות וכו': ת"ר *כמה הוא תכריך של שטרות? שלשה כרוכין זה בזה, וכמה היא אגודה של שטרות? שלשה קשורין זה בזה שמעת מינה *קשר סימן הוא תני רבי חייא שלשה כרוכין זה בזה אי הכי היינו תכריך? תכריך=כל חד וחד בראשה דחבריה אגודה=דרמו אהדדי, וכרוכות מאי מכריז? מנין, מאי אריא תלתא, אפילו תרין נמי? אלא כדאמר רבינא *טבעא מכריז הכא נמי "שטרי מכריז": רשב"ג אומר אחד הלוה משלשה יחזיר ללוה וכו': דאי ס"ד דמלוין נינהו מאי בעו גבי הדדי, דלמא למיומנהו אזלי? דמקי"מ, דלמא מגדא דספרא נפיק לא משהי אניש קיומיה בידא דספרא: שלשה שלוו מאחד יחזיר למלוה וכו': דאי ס"ד דלוין נינהו מאי בעו גבי הדדי, דלמא למכתבנהו אזלי? דכתיבי בתלת ידי ספרי, ודלמא לקיומנהו אזלי? מלוה מקיים שטריה לוה לא מקיים שטריה: אם יש עמהן סמפונות יעשה מה שבסמפונות: אמר רב ירמיה בר אבא אמר רב 'סמפון היוצא מתחת ידי מלוה אע"פ שכתוב בכתב ידו אינו אלא כמשחק ופסול-לא מבעיא כתוב בכתב יד סופר דאיכא למימר ספרא אתרמי ליה וכתב, אלא אפילו כתוב בכתב ידו פסול, סברי: דלמא מתרמי ואתי בין השמשות וקא פרע לי דאי לא יהיבנא ליה לא יהיב לי זוזי, אכתוב אנא דכי אייתי לי זוזי אתן ליה" תנא "אם יש עמהן סמפונות יעשה מה שבסמפונות? כדאמר רב ספרא שנמצא בין שטרות *קרועין הבא נמי "שמצאו בין שטרות קרועין ת"ש *נמצא לאחד בין שטרותיו שטרו של יוסף בן שמעון פרוע שטרות שניהם פרועין כדאמר רב ספרא שנמצא בין שטרות *קרועין הבא נמי שנמצא בין שטרות קרועין ת"ש *שבועה שלא פרעתי אבא ושלא אמר לו אבא ושלא מצאנו בין שטרותיו של אבא ששטר זה פרוע אמר רב ספרא שנמצא בין שטרות *קרועין ת"ש *סמפון שיש עליו עדים יתקיים בחותמיו אימא יתקיים מחותמיו דשיילינן

לומר אם לא שנפרע למה ליה למהר ולכתוב לפני פרעון הואיל ויודע לכתוב: ואם יש עמהן סמפון • והכא במלוה עסקינן דקתני מצא שטר בין שטרותיו כו': כדאמר רב ספרא • לקמן בשמעתין: שנמצא לו • השטר שהשובר יוצא עליו: בין שטרותיו קרועים • והוא היה קרוע לפיכך סומכין על השובר שנמצא השטר הלא אמת לא פרע לא היה נותן השטר לאל השטרות קרועין כך שמעתי ולי נראה שנמצא השובר בין השטרות קרועין הלכך איכא למימר שנתקבל החוב והשובר הזה אין צריך למלוה הזה אלא לוה והלוה שכח ביד זה לפיכך נתנו זה עם השטרות שאין לריכין לו, דאי ס"ד מלוה כתבו להיות מוכן לו כשירלה לוה לפרעו לא נתנו עם שטרות שאין לריכין לו: נמצא בין שטרותיו. מתני' היא בגט פשוט (ב"ב דף קעב:) שני יוסף בן שמעון בעיר אחת ונמצא שובר לאחד לאחד בין שטרותיו וכתוב בו שטרו של יוסף בן שמעון שבידי פרוע הוא" והיה לו שני שטרות על שניהם: שטרות שניהם פרועין • שכל אחד יכול לומר על שלי נכתב שובר ובבא בתרא פרכינן בלא שובר נמי הא תנן אין אחד יכול להוציא שטר חוב עליהם ומוקמינן ליה במשולשין בשטר ואין משולשין בשובר והא הכא דיוצא מתחת יד מלוה הוא: שנמצא • השטר בין השטרות פרועין וכל אחד אמר זהו שטר שלי: שבועה שלא פקדנו אבא • משבעה היא בשבועות (דף מה:) יתומין מן היתומין לא יפרעו אלא בשבועה ומהו שבועתן "שבועה שלא פקדנו אבא בלאותא מיהה, ושלא אמר לנו קודם לכן, ושלא מליו שובר בין שטרותיו של אבא על שטר זה שיהא פרוע" הא אם מצאו סמכינן עליה: יתקיים בחותמיו • קא ס"ד אם אמר מלוה לא נפרעתי ואמרו שהרי לא מסרתי ליך, יתקיים בחותמיו ע"פ חותמיו יתקיים אם הנתמיו מעידין שחתמוהו אין המלוה נאמן אבל כל כמה דלא מקיים מהימן דמאן מפיק ליה מלוה ומלוה הא אמר פסול הוא: דשיילינן

מי' ב"ק קס: רש"י ד"ה תרדא

* בגליון כב. בגין בבא ריאה בגד לגמן שאילה

[זבחים כב: וש"נ]

ניסין כח.

[לקמן כג:מ:]

[לקמן כה.]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תרדא מבעומא כ"ב וכבריתות דף י"מ ע"ב פי' רש"י תרדא שוטה ה עגל:

גליון השים

גמ' תרדא. עיין ב"ק דף קה ע"ב וחגמיס דף כס ע"ב:

[מגילות מז:] ב"ב ע"ב.

מהדרין לא:

נוסחא מבנך

◇ ובכרך איזנדה על טלרות שנמצא

תכרך איזנדה

[לקמן כז:]

ואין פסוקה נבלו ואיזלה לא דון

נוסחא סימנון הינא מתחת יד. המלוה - לב. ל ראמ"ר בר אבא אין לו מאחיות

מבנך

קרועין על ל ראמ"ר בר אבא מאקרעות דרואים בסמנין מחיי

פרועין

שבועות מה

פרועין

רבינו חננאל

אמר רב הונא חיישינן לשני שוירי נפק רבא דק ואשכח כל מעשה ב"ד הרי זה יחזיר. אמר ליה רב עמרם לרבה מתני' דקתני כל מעשה ב"ד ממונא הוא וגם אשה איסורא היכי פשיט מר איסורא ממתונא. אמר ליה תרדי *) שטרי חליצה ומיאונין תנן דאינון איסורא ואיסורא מאיסורא פשטינן. פקע ארוא דבי רב פי' נשברה קורת בית המדרש. רבא אמר בשכיל שבא לדרוש דברי נשברה הקורה. ורב עמרם אמר בשביל שביטוי וקראני מוריד ריר פפי נשברה: מצא בחפיסה פי' חפיסה חמת קטנה. דלוסקומא תיבה, בלשון יון. תכריך של שטרות ג' שטרות. כגון מגילה ראש זה בזנב זה. אגודה ג' שטרות נתונים זה על גבי זה **) וכתובים כולן כרך אחד. מה מכריז המוצאם מכריז הכי מי אבדו לו שטרות. רשב"ג אומר אחד לוה מג' כגון ראובן לוה משמעון ועזר לוה מלוי ועזר מיהודה וכתב השטר לכל אחד בפני עצמו ונמצאו עכשיו לשלחן קשורין ודאי פרעם הלוה ולקח השטר שעליו ומן הלוה נפלו. וכן ג' שלוו מאחד ונמצאו שלשתן קשורין ודאי כן המלוה נפלו והוא שנמצאו מקיומים ובכתב שלשה סופרין שאם שלשתן בכתב סופר אחד חוישינן דלמא מן הסופר נפלו: מצא שטר בין שטרותיו ואינו יודע מה טיבו יהא מונח עד שיבוא אליהו. אם יש עמהן סמפון פי' סמפון שובר או תנאים. אמר רבי ירמיה בר אבא אמר רבי יוחנן סמפון היוצא מתחת ידי מלוה אע"פ שכתוב בכתב ידו אינו אלא כמשחק ופסול וכל מה דאקשי' עליה פריק בגון שנמצא בין שטרותיו קרועין. ת"ש שבועה שלא פקדנו אבא ושלא אמר לנו אבא ושלא מצינו בכ"ר ותיו ששטר זה פרוע. אמר ר' פפא בגון שנמצא זה השטר חוב בין שטרותיו קרועין דמוכחא מילתא דאי לאו דפריעין לא הוה יהיב ליה בהדי שטרותיו קרועין אבל בסמפון לבדו לא. ת"ש סמפון שיש עליו. דים יתקיים בחותמיו. ופריק אימא יתקיים מחותמיו דשאילינן לתהדי דתתיומין חוישינן דפריעה קמייכו אי לא. ת"ש סמפון שיש

*) ג' הערוך מרכא ופיכם שוטה ומוריד ריר [ומרכא הוא מלשון רד כסרו] ע"ם ואולי דכן היה ג"כ ג' רכיבו. **) אולי ג"ל וכרוכים כולם בכרך אחד.